

Rozdział 4

Przepisy końcowe.

§ 26. Właściwi ministrowie dostosują do przepisów niniejszej uchwały w terminie do dnia 30 czerwca 1976 r. zasady ekonomiczno-finansowe wprowadzone w podległych zjednoczeniach i przedsiębiorstwach na podstawie uchwały nr 329 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1972 r. w sprawie wprowadzania kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w niektórych jednostkach i organizacjach gospodarczych.

§ 27. 1. Minister Finansów ustala szczegółowe zasady udzielania kredytów dla niektórych grup kredytobiorców lub kredytów określonego rodzaju.

2. Tryb udzielania kredytów, zabezpieczenia i spłaty oraz kontroli prawidłowości wykorzystania kredytów przez kredytobiorców ustalają prezesi banków, a dla banków spółdzielczych Prezes Banku Gospodarki Żywnościowej.

§ 28. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

69

UCHWAŁA Nr 45 RADY MINISTRÓW

z dnia 5 marca 1976 r.

w sprawie zasad finansowania inwestycji i remontów w jednostkach gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie art. 7 ust. 4 i art. 14 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 29, poz. 244), art. 58 § 2 i art. 178 § 1 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. z 1961 r. Nr 12, poz. 61 i z 1974 r. Nr 47, poz. 281) oraz art. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 20, poz. 108) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała określa zasady finansowania inwestycji i remontów jednostek państwowych, organizacji spółdzielczych oraz organizacji politycznych, społecznych i zawodowych.

2. Przepisów uchwały nie stosuje się:

- 1) do budownictwa mieszkaniowego, którego zasady finansowania określają odrębne przepisy,
- 2) w zakresie źródeł finansowania inwestycji i remontów — do państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, państwowych gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw zgrupowanych w Centralnym Zarządzie Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej, rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz organizacji gospodarczych zrzeszonych w Centralnym Związku Kółek Rolniczych; źródła finansowania inwestycji i remontów tych jednostek określają przepisy regulujące zasady ich gospodarki finansowej.

§ 2. Przez użyte w uchwale określenia:

- 1) ministrowie — rozumie się również kierowników urzędów centralnych,
- 2) wojewodowie — rozumie się również prezydentów miast stopnia wojewódzkiego,
- 3) organizacje spółdzielcze — rozumie się również związki spółdzielni realizujące inwestycje,
- 4) zjednoczenie — rozumie się również inne państwowe jednostki organizacyjne nadzorujące bezpośrednio przedsiębiorstwa,

5) dokumentacja — rozumie się założenia techniczno-ekonomiczne i dokumentację uproszczoną,

6) inwestycja — rozumie się nakłady inwestycyjne objęte jednym zadaniem inwestycyjnym,

7) inwestycje rozwojowe — rozumie się inwestycje polegające na budowie, rozbudowie lub generalnej modernizacji zakładów, wydziałów i innych obiektów oraz na zakupach gotowych dóbr inwestycyjnych, podlegających zgodnie z zasadami planowania inwestycji zaliczeniu do inwestycji rozwojowych,

8) inwestycje odtworzeniowo-modernizacyjne — rozumie się inwestycje podejmowane w istniejących przedsiębiorstwach, polegające na wymianie i modernizacji wyposażenia technologiczno-produkcyjnego zakładów, odpowiadające kryteriom określonym w zasadach planowania inwestycji,

9) fundusze własne przedsiębiorstw i zjednoczeń — rozumie się fundusze tworzone w przedsiębiorstwach i zjednoczeniach z przeznaczeniem na ogólne cele rozwojowe (finansowanie inwestycji oraz wzrostu środków obrotowych) lub wyłącznie na finansowanie inwestycji; źródła oraz zasady tworzenia i wykorzystywania tych funduszy określają przepisy regulujące zasady gospodarki finansowej przedsiębiorstw i zjednoczeń.

§ 3. Działalność inwestycyjna, bez względu na przewidziane w uchwale źródła finansowania, może być rozpoczynana i prowadzona pod warunkiem zgodności z zasadami ustalonymi w uchwałach o narodowych planach społeczno-gospodarczych, w niniejszej uchwale oraz w innych aktach regulujących zasady planowania i realizacji inwestycji.

§ 4. Kryteria klasyfikacji rodzajowej inwestycji określają przepisy regulujące zasady planowania inwestycji.

§ 5. 1. Inwestycje finansowane z kredytu bankowego, bez względu na ich wartość kosztorysową, oraz inwestycje finansowane ze środków funduszy własnych, środków budżetowych i innych środków pozakredytowych, polegające:

- 1) na budownictwie:
  - a) o wartości kosztorysowej ponad 10 mln zł, podej-

mowane przez jednostki państwowe działające według zasad rozrachunku gospodarczego,

- b) o wartości kosztorysowej ponad 5 mln zł, podejmowane przez organizacje spółdzielcze,
- c) bez względu na wartość kosztorysową, podejmowane przez jednostki nie wymienione pod lit. a) i b);

2) na zakupach gotowych dóbr inwestycyjnych podlegających, zgodnie z zasadami planowania inwestycji, zaliczeniu do inwestycji rozwojowych,

mogą być rozpoczynane i realizowane wyłącznie po uprzednim przyjęciu ich przez bank do finansowania.

2. Jednostki gospodarki uspołecznionej będące wykonawcami robót budowlano-montażowych, działające według zasad rozrachunku gospodarczego, mogą rozpoczynać roboty związane z realizacją inwestycji, o których mowa w ust. 1, po otrzymaniu od inwestora dokumentu stwierdzającego przyjęcie przez bank inwestycji do finansowania.

§ 6. 1. W celu przyjęcia przez bank do finansowania inwestycji, o których mowa w § 5 ust. 1, inwestor jest obowiązany przedstawić:

- 1) zbiorcze zestawienie kosztów przedsięwzięcia inwestycyjnego oraz zestawienia kosztów rozpoczynanych zadań inwestycyjnych,
- 2) część założeń techniczno-ekonomicznych lub dokumentacji uproszczonej zawierającą uzasadnienie celowości inwestycji oraz rachunek ekonomicznej efektywności inwestycji,
- 3) plan rzeczowo-finansowy zadania inwestycyjnego,
- 4) dowód zapewnienia wykonawstwa robót budowlano-montażowych.

2. Jeżeli inwestycja rozwojowa realizowana przez jednostkę działającą według zasad rozrachunku gospodarczego polega wyłącznie na zakupie i montażu maszyn i urządzeń nie związanych z budownictwem lub na zakupie środków transportu, inwestor obowiązany jest przedstawić bankowi plan nakładów na zakupy. Jeżeli realizacja planowanych nakładów wykracza poza rok kalendarzowy, należy w planie dokonać podziału nakładów na poszczególne lata realizacji. Do planu należy dołączyć uzasadnienie celowości nakładów wraz z analizą efektywności.

3. Bank przyjmuje inwestycję do finansowania po sprawdzeniu:

- 1) zgodności inwestycji z warunkami określonymi w narodowym planie społeczno-gospodarczym,
- 2) ekonomicznej efektywności inwestycji, a w razie niespełnienia przez nią warunków tej efektywności po sprawdzeniu, czy decyzja o realizacji takiej inwestycji została podjęta przez uprawniony organ,
- 3) przygotowania inwestycji do realizacji pod względem posiadania wymaganej dokumentacji oraz zapewnienia wykonawstwa,
- 4) zgodności planowanego okresu realizacji inwestycji z cyklem realizacji ustalonym w założeniach techniczno-ekonomicznych.

4. Przyjęcie do finansowania inwestycji nie odpowiadającej warunkom wymienionym w ust. 3 może nastąpić po uzyskaniu przez inwestora:

- 1) w stosunku do inwestycji objętej planem centralnym — decyzji ministra podjętej w uzgodnieniu z prezesem Narodowego Banku Polskiego lub prezesem Banku Gospodarki Żywnościowej albo prezesem zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A.,

2) w stosunku do inwestycji objętej planem terenowym — decyzji wojewody podjętej w uzgodnieniu z dyrektorem oddziału wojewódzkiego banku,

3) w stosunku do inwestycji organizacji spółdzielczej — decyzji zarządu centralnego związku spółdzielni (zarządu Związku Spółdzielni Inwalidów) podjętej w uzgodnieniu z prezesem Narodowego Banku Polskiego lub prezesem Banku Gospodarki Żywnościowej albo prezesem zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A.,

5. Przepisy ust. 4 nie dotyczą inwestycji imiennie określonych w uchwałach Rady Ministrów lub decyzjach Prezydium Rządu.

§ 7. 1. W jednostkach działających według zasad rozrachunku gospodarczego koszty związane z przygotowaniem inwestycji do realizacji, a w szczególności koszty opracowania dokumentacji inwestycji, pozyskania terenu pod budowę, badań geologicznych i pomiarów geodezyjnych związanych z planowaną inwestycją, podlegają finansowaniu ze środków funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji lub ze środków obrotowych. Banki mogą na ten cel udzielać kredytu obrotowego.

2. Środki obrotowe wydatkowane na cele, o których mowa w ust. 1, podlegają zwrotowi ze środków inwestycyjnych z chwilą przystąpienia do realizacji inwestycji.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do środków wydatkowanych z funduszy własnych na cele, o których mowa w ust. 1, jeżeli inwestycja podlega finansowaniu z kredytu bankowego.

4. Koszty związane z przygotowaniem do realizacji inwestycji, z której następnie zrezygnowano, traktuje się jako nakłady bez efektu gospodarczego. Środki obrotowe lub kredyt bankowy, wykorzystane na finansowanie tych nakładów, podlegają zwrotowi ze środków funduszy własnych przeznaczonych na inwestycje. Równowartość kosztów nie znajdujących pokrycia w środkach tych funduszy podlega spisaniu na straty nadzwyczajne przedsiębiorstw.

5. Jednostki i zakłady budżetowe oraz inne jednostki państwowe nie wymienione w ust. 1 finansują koszty przygotowania inwestycji do realizacji ze środków budżetowych lub pozabudżetowych przeznaczonych na finansowanie inwestycji. Koszty przygotowania do realizacji inwestycji, z której zrezygnowano, podlegają spisaniu z majątku.

6. Jako rezygnację z realizacji inwestycji traktuje się również nierozpoczęcie inwestycji w ciągu 2 lat po upływie roku, w którym zatwierdzono dokumentację. Jednostka nadrzędna może w uzasadnionych wypadkach okres ten przedłużyć.

7. Organizacje polityczne, społeczne i zawodowe finansują koszty związane z przygotowaniem inwestycji do realizacji ze środków własnych przeznaczonych na inwestycje, a w razie ich braku — ze środków przeznaczonych na działalność bieżącą. Koszty przygotowania inwestycji, z której zrezygnowano, obciążają fundusz własny — jeżeli były finansowane ze środków przeznaczonych na inwestycje, lub podlegają odpisaniu na straty nadzwyczajne — jeżeli były finansowane ze środków obrotowych.

§ 8. 1. Bank może żądać przedstawienia przez inwestorów — w celu zaopiniowania — dokumentacji inwestycji przed jej zatwierdzeniem.

2. Bank opiniując dokumentację powinien ustosunkować się przede wszystkim do celowości i ekonomicznej efektywności inwestycji oraz do możliwości jej realizacji. Opinię bank przekazuje organowi zatwierdzającemu dokumentację w ciągu 14 dni od daty jej otrzymania.

3. Wnioski inwestorów o zmianę dokumentacji powodującą wzrost kosztów inwestycji podlegają zaopiniowaniu przez bank. Opinia powinna zawierać ocenę zasadności wzrostu kosztów oraz wpływu tego wzrostu na efektywność inwestycji. Opinię tę bank przekazuje inwestorowi w ciągu 14 dni od daty otrzymania wniosku.

4. Organ zatwierdzający dokumentację lub jej zmianę, w razie nieuwzględnienia opinii banku, powinien podać w uzasadnieniu decyzji przyczyny nieuwzględnienia tej opinii.

§ 9. 1. Inwestor jest obowiązany zawiadomić bank o terminie przekazywania do eksploatacji inwestycji polegającej na budownictwie na 5 dni przed wyznaczonym terminem przekazywania.

2. Przedstawiciele banku są uprawnieni do brania udziału we wszystkich czynnościach związanych z przekazywaniem do eksploatacji inwestycji polegającej na budownictwie oraz zgłaszania uwag i zastrzeżeń do protokołu przekazania. Inwestor przesyła bankowi odpis protokołu przekazania inwestycji do eksploatacji najpóźniej w ciągu 7 dni od daty podpisania protokołu.

3. Bank powinien przedstawić swoje zastrzeżenia jednostce nadrzędnej inwestora w razie stwierdzenia, że:

- 1) inwestycja nie może być uznana za zakończoną, a w szczególności, że zakres robót i dostaw pozostałych jeszcze do zrealizowania nie pozwala na uznanie inwestycji za kwalifikującą się do eksploatacji,
- 2) zdolności produkcyjne oddawane do użytku są znacznie niższe od określonych w założeniach techniczno-ekonomicznych mimo wykonania wszystkich nakładów objętych dokumentacją,
- 3) wyniki rozruchu technologicznego wykazują niesprawne funkcjonowanie maszyn i urządzeń, mogące mieć istotny wpływ na przebieg przyszłej eksploatacji.

4. W razie nieuwzględnienia przez jednostkę nadrzędną zastrzeżeń banku decyzja jednostki nadrzędnej o uznaniu inwestycji za zakończoną wymaga akceptacji ministra lub wojewody albo zarządu centralnego związku spółdzielni (zarządu Związku Spółdzielni Inwalidów). Odpis pisma akceptującego decyzję podlega przekazaniu przesowemu banku zgłaszającego zastrzeżenia.

5. Oprócz protokołu przekazania inwestycji do eksploatacji inwestor jest obowiązany przedstawić bankowi rozliczenie zakończonej inwestycji. Zasady opracowywania dokumentu rozliczenia zakończonej inwestycji oraz przeprowadzania analiz zrealizowanych zadań inwestycyjnych określają odrębne przepisy.

§ 10. 1. Banki są uprawnione do kontroli działalności inwestycyjnej we wszystkich stadiach realizacji inwestycji oraz do kontroli efektów osiągniętych w okresie dochodzenia do projektowanych zdolności produkcyjnych i w toku dalszej eksploatacji obiektów uzyskiwanych z inwestycji.

2. Jednostki biorące udział w działalności inwestycyjnej (inwestorzy, jednostki projektowania, generalni realizatorzy inwestycji, generalni dostawcy, przedsiębiorstwa budowlano-montażowe) są obowiązane do okazywania — na żądanie banków — wszelkich dokumentów wiążących się z realizacją inwestycji oraz do udzielania wyczerpują-

cych wyjaśnień przedstawicielom banku w toku przeprowadzanych przez nich czynności kontrolnych.

3. Zakres i tryb opiniowania przez banki perspektywicznych i wieloletnich planów rozwoju zjednoczeń (branż) oraz opiniowania projektów rocznych planów inwestycyjnych określają przepisy regulujące zasady opracowywania tych planów.

§ 11. 1. Wyniki finansowe likwidacji lub sprzedaży środków trwałych rozlicza się z wynikami działalności eksploatacyjnej, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Jeżeli likwidacja lub sprzedaż nieprzeznaczonych środków trwałych następuje w związku z wykonywaniem inwestycji, wyniki te zmniejszają lub zwiększają koszt inwestycji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zakładowych domów mieszkalnych i obiektów zakładowej działalności socjalnej. Dochody uzyskane z likwidacji lub sprzedaży zakładowych domów mieszkalnych, pomniejszone o koszty likwidacji (sprzedaży), są przeznaczane na zakładowy fundusz mieszkaniowy, dochody zaś z likwidacji lub sprzedaży obiektów zakładowej działalności socjalnej, pomniejszone o koszty likwidacji (sprzedaży), zasilają środki przeznaczone na finansowanie inwestycji socjalnych.

§ 12. 1. Inwestor działający według zasad rozrachunku gospodarczego oraz wykonawca w razie naruszenia przepisów § 5 ust. 1 i 2. mają obowiązek zapłacenia kary w kwocie równej wartości kosztorysowej robót zrealizowanych przed przyjęciem inwestycji przez bank do finansowania; 50% kwoty kary płaci inwestor, natomiast pozostałe 50% — wykonawca.

2. Kara, o której mowa w ust. 1, jest płaconą przez inwestora i wykonawcę ze środków obrotowych i obciąża ich straty nadzwyczajne. Podlega ona odprowadzeniu na dochód budżetu centralnego w terminie jednego miesiąca od dnia ustalenia wartości robót wykonanych z naruszeniem przepisów § 5 ust. 1 i 2.

3. Przepis ust. 2 stosuje się również do przedsiębiorstwa w budowie, z tym że karę płaci ono w terminie jednego miesiąca po przekształceniu go w przedsiębiorstwo w eksploatacji.

4. Wartość robót wykonanych z naruszeniem przepisów § 5 ust. 1 i 2 jest ustalana w drodze inwentaryzacji według zasad ogólnie obowiązujących. W razie naruszenia tych przepisów wykonawca jest obowiązany zawiadomić o terminie inwentaryzacji bank finansujący jego działalność, inwestora i bank finansujący inwestora.

5. Nakłady dokonane z naruszeniem przepisów § 5 ust. 1 i 2 są pokrywane ze środków przewidzianych na finansowanie inwestycji, jeżeli bank przyjmie ją do finansowania. W razie nieprzyjęcia przez bank inwestycji do finansowania nakłady te są finansowane ze środków obrotowych, a ich równowartość obciąża straty nadzwyczajne.

6. Pracownicy winni naruszenia przepisów § 5 ust. 1 i 2 podlegają sankcjom premiowym określonym odrębnymi przepisami.

§ 13. 1. W wypadkach uzasadnionych warunkami dostaw lub innymi okolicznościami bank w porozumieniu z jednostką nadrzędną inwestora może udzielić inwestorowi specjalnego kredytu krótkoterminowego na finansowanie nakładów związanych z inwestycją nie przyjętą jeszcze przez bank do finansowania zgodnie z zasadami określonymi w § 6. Kredyt podlega spłacie po przyjęciu prze-

bank inwestycji do finansowania ze środków przewidzianych na jej finansowanie.

2. Udzielenie kredytu, o którym mowa w ust. 1, nie przesądza o przyjęciu inwestycji przez bank do finansowania. W razie nieprzyjęcia inwestycji przez bank do finansowania kredyt ten podlega spłacie ze środków obrotowych, a jego równowartość obciąża straty nadzwyczajne.

3. W wypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów § 12.

Rozdział 2

Finansowanie inwestycji jednostek państwowych.

a) Przepisy dotyczące przedsiębiorstw i zjednoczeń

§ 14. Zadania inwestycyjne objęte zatwierdzonymi założeniami techniczno-ekonomicznymi przedsięwzięcia inwestycyjnego są finansowane w sposób jednolity, właściwy dla zadania podstawowego. Dotyczy to także inwestycji socjalnych i innych inwestycji nieprodukcyjnych objętych przedsięwzięciem inwestycyjnym.

§ 15. 1. Inwestycje rozwojowe są finansowane z kredytu bankowego.

2. Kredyt bankowy podlega spłacie przez przedsiębiorstwo ze środków pochodzących:

- 1) z odpisów amortyzacyjnych od obiektów uzyskanych w wyniku inwestycji,
- 2) z zysku brutto przedsiębiorstwa,
- 3) z funduszy własnych przedsiębiorstwa lub zjednoczenia albo z zysku brutto zjednoczenia.

Przy kalkulacji środków, jakie będą mogły być przeznaczone na spłatę kredytu, uwzględniany jest zysk (przyrost zysku) planowany do osiągnięcia z eksploatacji obiektów, które uzyska się w wyniku inwestycji.

3. Środki określone w ust. 2 pkt 3 mogą być przeznaczone na spłatę kredytu, jeżeli odpisy amortyzacyjne i zysk, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, nie zapewniają spłaty kredytu w maksymalnym okresie kredytowania.

4. Jeżeli w zjednoczeniu są stosowane wewnętrzne ceny rozliczeniowe lub wewnętrzne dotacje przedmiotowe, kredyt może być spłacony przez przedsiębiorstwo ze środków pochodzących:

- 1) z odpisów amortyzacyjnych od obiektów uzyskanych w wyniku inwestycji,
- 2) z zysku brutto zjednoczenia,
- 3) z funduszy własnych przedsiębiorstwa lub zjednoczenia.

5. Pomoc w spłacie kredytu ze środków budżetowych może być udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów lub decyzji Prezydium Rządu.

6. Przedsiębiorstwo realizujące inwestycję rozwojową, polegającą na generalnej modernizacji, może przeznaczać na jej finansowanie środki funduszy własnych przedsiębiorstwa i zjednoczenia.

§ 16. 1. Bank przyjmuje do finansowania inwestycję rozwojową i udziela na nią kredytu, jeżeli:

- 1) spełnione zostały warunki określone w § 6,
- 2) kredyt może być spłacony w maksymalnym okresie kredytowania ze środków, o których mowa w § 15 ust. 2—5, z uwzględnieniem przepisu ust. 3.

2. W celu uzyskania kredytu inwestor jest obowiązany przedstawić bankowi kalkulację środków, jakie będą przeznaczone na spłatę kredytu.

3. Jeżeli inwestor realizuje inwestycję imiennie określoną w uchwale Rady Ministrów lub w decyzji Prezydium Rządu, a z kalkulacji wynika brak możliwości spłaty kredytu ze środków wymienionych w § 15 ust. 2 lub ust. 4 w terminie nie przekraczającym maksymalnego okresu kredytowania, bank może określić dłuższy okres spłaty kredytu, chyba że inwestor przedstawi bankowi dokument stwierdzający zapewnienie pomocy w spłacie kredytu ze środków budżetowych (§ 15 ust. 5).

§ 17. 1. Inwestycję przyjętą do finansowania bank finansuje do wysokości planowanego kosztu inwestycji określonego w zbiorczym zestawieniu kosztów, a jeżeli chodzi o inwestycje polegające na zakupach nie związanych z budownictwem inwestycyjnym — do wysokości kosztu określonego w planie nakładów.

2. Zwiększenie planowanego kosztu inwestycji może nastąpić w trybie określonym w przepisach o projektowaniu inwestycji i w przepisach o zapobieganiu nieuzasadnionemu wzrostowi kosztów inwestycji, przy zachowaniu zasad określonych w § 8 ust. 3 i 4.

3. Przekroczenie planowanego kosztu inwestycji, bez zatwierdzenia w obowiązującym trybie wzrostu tego kosztu, podlega pokryciu ze środków obrotowych. Równowartość środków obrotowych wykorzystanych na ten cel podlega zarachowaniu w straty nadzwyczajne.

4. Przepis ust. 3 stosuje się również do przedsiębiorstwa w budowie po przekształceniu go w przedsiębiorstwo w eksploatacji. W szczególnie uzasadnionych wypadkach przekroczenie, o którym mowa w ust. 3, dotyczące inwestycji przedsiębiorstwa w budowie, może być pokryte częściowo lub w całości ze środków funduszu własnego zjednoczenia. Decyzja o pokryciu tego przekroczenia ze środków funduszu własnego zjednoczenia wymaga akceptacji ministra lub wojewody. Odpis pisma akceptującego decyzję podlega przekazaniu prezesowi banku finansującego inwestycję.

5. Przepisy ust. 2—4 nie dotyczą przekroczenia planowanych kosztów inwestycji, spowodowanego urzędową zmianą cen. Korekty planowanego kosztu inwestycji w razie urzędowej zmiany cen robót, usług i dostaw inwestycyjnych dokonuje inwestor, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

6. Wydatki związane z wypłatą nagród za terminową lub przedterminową realizację inwestycji oraz z wypłatą dodatkowych świadczeń dla wykonawcy robót budowlanych i montażowych za skrócenie dyrektywnego cyklu realizacji inwestycji mogą być finansowane z rezerwy określonej w zestawieniu kosztów inwestycji. Jeżeli wydatki na te cele wymagają zwiększenia planowanego kosztu inwestycji, wówczas to zwiększenie jest dokonywane zgodnie z ust. 2.

7. Przy udzielaniu przez bank dodatkowego kredytu na sfinansowanie wzrostu kosztu inwestycji stosuje się odpowiednio przepisy § 16.

§ 18. 1. Odsetki od kredytu za okres realizacji inwestycji są opłacane bieżąco ze środków obrotowych przed-

siębiorstwa i obciążają koszty jego działalności eksploatacyjnej. Mogą one być zaliczane do tych kosztów w okresie do 5 lat, licząc od roku następnego po roku, w którym zostały zapłacone.

2. Odsetki od kredytu za okres realizacji inwestycji przedsiębiorstwa w budowie podlegają jednorazowej zapłacie ze środków obrotowych przedsiębiorstwa będącego użytkownikiem inwestycji po zakończeniu inwestycji i obciążają koszty działalności eksploatacyjnej tego przedsiębiorstwa. Zapłacone odsetki mogą być zaliczane do kosztów działalności eksploatacyjnej w okresie do 5 lat, począwszy od roku następnego po planowanym terminie przekazania inwestycji do eksploatacji, ustalonym w decyzji o włączeniu inwestycji do planu inwestycyjnego.

3. Odsetki od kredytu za okres realizacji inwestycji przedsiębiorstw w budowie mogą być również opłacane bieżąco przez zjednoczenie ze środków scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia. Wydatkowane przez zjednoczenie na ten cel środki podlegają zwrotowi na fundusz zjednoczenia w okresie do 5 lat, począwszy od roku następnego po terminie, o którym mowa w ust. 2. Zwracane zjednoczeniu kwoty traktuje się jako koszt działalności eksploatacyjnej przedsiębiorstwa.

4. Odsetki od kredytów inwestycyjnych w okresie spłaty obciążają bieżąco koszty działalności eksploatacyjnej przedsiębiorstwa.

§ 19. 1. Bank w okresie rozliczania zakończonej inwestycji opracowuje przy udziale przedsiębiorstwa plan spłaty kredytu, uwzględniając rzeczywisty koszt i termin oddania inwestycji do eksploatacji oraz wielkość odpisów amortyzacyjnych ustalonych w stosunku do wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, uzyskanych w wyniku inwestycji.

2. Plan spłaty kredytu określa wysokość rat i terminy ich płatności. Jeżeli przedsiębiorstwo ma zapewnioną pomoc w spłacie kredytu, należy w planie spłaty kredytu ustalić wysokość rat z podziałem na część spłacaną ze środków przedsiębiorstwa oraz część spłacaną z innych środków. W dyrektywnym okresie osiągania zdolności produkcyjnych bank może ustalić wysokość rat kredytu na poziomie odpowiadającym wielkości odpisów amortyzacyjnych.

3. Przyjęty w planie spłaty termin zapłaty końcowej raty kredytu nie może wykraczać poza maksymalny okres kredytowania określony dla danego rodzaju inwestycji, z wyjątkiem wypadków, o których mowa w § 16 ust. 3. Na wniosek przedsiębiorstwa bank może skrócić okres spłaty kredytu.

§ 20. 1. Całość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku inwestycji finansowanej z kredytu przedsiębiorstwa przeznaczają na spłatę kredytu. Odpisy amortyzacyjne przekazywane są do banku na spłatę kredytu do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc bieżący.

2. Jeżeli na spłatę kredytu przyznana dotację z budżetu (§ 15 ust. 5), dysponent środków budżetowych przekazuje na ten cel dotację w wysokości i terminie określonych w planie spłaty kredytu.

3. Kredyt może być spłacony przedterminowo ze środków funduszu własnego przedsiębiorstwa lub scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia.

§ 21. 1. Inwestycje odtworzeniowo-modernizacyjne są finansowane ze środków funduszy własnych. Ze środków

tych funduszy są finansowane również inwestycje nie mające bezpośrednio charakteru produkcyjnego, a stanowiące samodzielne zadania inwestycyjne, które nie wchodziły w skład przedsięwzięcia inwestycyjnego zaliczanego do inwestycji rozwojowych.

2. Przedsiębiorstwa i zjednoczenia mogą korzystać z krótkoterminowego kredytu bankowego na czasowe zasilenie funduszy własnych. Kredyt ten jest udzielany przede wszystkim na uzupełnienie środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji modernizacyjnych.

3. Zjednoczenia mogą uzyskać dla zgrupowanych w nich jednostek organizacyjnych dotację z budżetu na inwestycje nie mające bezpośrednio charakteru produkcyjnego, o których mowa w ust. 1, a polegające na budowie:

- 1) urzędów mających na celu ochronę naturalnego środowiska (oczyszczalnie ścieków, urządzenia ochraniające atmosferę),
- 2) obiektów jednostek badawczych,
- 3) przykładowych szkół zawodowych i internatów,
- 4) zakładowych lub międzyzakładowych placówek służby zdrowia,
- 5) hoteli robotniczych,
- 6) zakładowych stołówek i bufetów.

4. Zjednoczenia mogą uzyskać dotację z budżetu na cele wymienione w ust. 3 jedynie wtedy, gdy nie dysponują dostatecznymi środkami funduszy własnych.

5. W razie stwierdzenia w toku realizacji planu rocznego, że wymiana środka trwałego jest bardziej opłacalna niż dokonanie jego remontu, przedsiębiorstwo może przeznaczyć na finansowanie inwestycji substytucyjnej środki obciążające koszty działalności eksploatacyjnej w wysokości planowanych wydatków na remont środka trwałego, przekazując te środki na rachunek funduszu własnego.

6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio do inwestycji realizowanych przez centrale zjednoczeń na własne potrzeby ze środków funduszu własnego.

§ 22. 1. Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych przedsiębiorstw nie przeznaczone na spłatę kredytów inwestycyjnych (§ 20 ust. 1) przeznaczają się na cele określone w ust. 2 i 3.

2. Na dochód budżetu przeznaczają się odpisy amortyzacyjne od środków trwałych istniejących przed dniem 1 stycznia 1976 r., a w dniu tym nie obciążonych spłatą kredytów inwestycyjnych. Jeżeli w przedsiębiorstwie przed tym dniem wprowadzono kompleksowe zasady systemu ekonomiczno-finansowego, na dochód budżetu przekazuje się odpisy amortyzacyjne od środków trwałych istniejących przed dniem wprowadzenia tych zasad, a w tym dniu nie obciążonych spłatą kredytów inwestycyjnych.

3. Odpisy amortyzacyjne nie podlegające przekazywaniu na spłatę kredytów inwestycyjnych i na dochód budżetu przeznaczają się na fundusz rozwoju lub na inny fundusz, zgodnie z przepisami regulującymi zasady gospodarki finansowej przedsiębiorstw i zjednoczeń.

4. Przepisy ust. 1—3 nie dotyczą odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładowej działalności socjalnej. Przeznaczenie tych odpisów amortyzacyjnych określają odrębne przepisy.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do odpisów amortyzacyjnych przedsiębiorstw nie zgrupowanych w zjednoczeniach oraz central zjednoczeń.

6. Przepisy regulujące zasady gospodarki finansowej przedsiębiorstw i zjednoczeń mogą określać przeznaczenie odpisów amortyzacyjnych nie przekazywanych na spłatę kredytów inwestycyjnych w sposób odmienny od określonego w ust. 1—3 i 5.

7. Odpisy amortyzacyjne powinny być przekazywane na właściwe rachunki w terminie do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc bieżący, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Od odpisów amortyzacyjnych nie przekazanych w terminie na rachunki budżetowe, rachunki funduszu własnego zjednoczenia lub Centralnego Funduszu Inwestycji Socjalnych przedsiębiorstwo opłaca odsetki za zwłokę w wysokości określonej odrębnymi przepisami.

8. Przepisy ust. 1—7 stosuje się odpowiednio do odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych.

§ 23. 1. Jeżeli zjednoczenie, w którym na podstawie odrębnych przepisów nie są tworzone fundusze rozwoju, charakteryzuje niska rentowność albo jeżeli jest to uzasadnione rodzajem produkcji lub usług wykonywanych przez przedsiębiorstwa należące do tego zjednoczenia, Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, na wniosek ministra lub wojewody, może wyrazić zgodę na finansowanie:

- 1) inwestycji rozwojowych — ze środków funduszu inwestycyjnego, tworzonego na szczeblu jednostki nadrzędnej inwestora albo z kredytu bankowego spłacanego z tego funduszu w okresie do 5 lat,
- 2) inwestycji odtworzeniowo-modernizacyjnych i innych, o których mowa w § 21 ust. 1, ze środków funduszu inwestycyjnego przedsiębiorstwa.

2. Fundusz inwestycyjny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może być tworzony na szczeblu:

- 1) zjednoczenia — w celu finansowania inwestycji rozwojowych objętych planem centralnym,
- 2) województwa (terenowy fundusz inwestycyjny) oraz w wypadkach uzasadnionych rozmiarami lub charakterem inwestycji na szczeblu zjednoczenia (branżowy fundusz inwestycyjny) — w celu finansowania inwestycji rozwojowych objętych planem terenowym; dysponenta terenowego funduszu inwestycyjnego określa wojewoda.

Z funduszy tych mogą być również finansowane inwestycje odtworzeniowo-modernizacyjne i inne, o których mowa w § 21 ust. 1, realizowane przez centrale zjednoczeń na własne potrzeby.

3. Fundusz inwestycyjny zjednoczenia (ust. 2 pkt 1) jest tworzony:

- 1) z odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych przedsiębiorstw nie pozostawionych do dyspozycji przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu,
- 2) z części zysku przedsiębiorstw, określonej w przepisach regulujących system gospodarki finansowej przedsiębiorstw i zjednoczeń,
- 3) z odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych centrali zjednoczenia,
- 4) z dotacji budżetowych przydzielanych w wypadkach określonych w ust. 10,
- 5) z innych środków określonych odrębnymi przepisami.

4. Terenowy i branżowy fundusz inwestycyjny (ust. 2 pkt 2) jest tworzony z amortyzacji nie pozostawionej do

dyspozycji przedsiębiorstw, ze środków pozabudżetowych oraz z dotacji budżetowych przydzielanych w wypadkach określonych w ust. 10.

5. Środki funduszy inwestycyjnych zjednoczeń i branżowych funduszy inwestycyjnych są gromadzone w bankach właściwych do finansowania zjednoczenia (branży). Środki terenowych funduszy inwestycyjnych są gromadzone w Narodowym Banku Polskim.

6. Fundusz inwestycyjny przedsiębiorstwa jest tworzony z odpisów amortyzacyjnych postawionych do dyspozycji przedsiębiorstwa, odpisów z zysku, odsetek od środków na bankowym rachunku funduszu przedsiębiorstwa oraz z innych środków pozabudżetowych. Fundusz ten może być zasilany dotacjami z funduszu inwestycyjnego zjednoczenia (terenowego lub branżowego funduszu inwestycyjnego) oraz środkami obciążającymi koszty działalności eksploatacyjnej w wypadkach, o których mowa w § 21 ust. 5.

7. Przedsiębiorstwa przeznaczają na fundusz inwestycyjny, o którym mowa w ust. 6, odpisy amortyzacyjne od środków trwałych, z wyjątkiem odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych służących zakładowej działalności socjalnej, według norm określonych przez zjednoczenie w granicach normy zbiorczej ustalonej dla zjednoczenia.

8. Minister Finansów na wniosek właściwych ministrów określa normy podziału odpisów amortyzacyjnych i odpisów z zysku przeznaczonych na fundusze inwestycyjne przedsiębiorstw i zjednoczeń objętych planem centralnym. Dla jednostek objętych planem terenowym odpowiednio normy określa wojewoda.

9. W razie gromadzenia się na rachunkach funduszy inwestycyjnych zjednoczeń środków ponad potrzeby uzasadnione rozmiarami wydatków podlegających finansowaniu z tych funduszy właściwy minister może ustalić dla odpowiednich zjednoczeń obowiązek przekazywania do jego dyspozycji części odpisów amortyzacyjnych, która może być przeznaczana na zasilenie funduszy inwestycyjnych innych zjednoczeń. Jeżeli na rachunkach branżowych funduszy inwestycyjnych gromadzą się analogiczne nadwyżki środków, wojewoda może ustalić obowiązek przekazywania tych nadwyżek na terenowy fundusz inwestycyjny lub na inny branżowy fundusz inwestycyjny.

10. Fundusze inwestycyjne zjednoczeń i terenowe (branżowe) fundusze inwestycyjne mogą być zasilane środkami z budżetu, jeżeli środki tych funduszy nie wystarczają na sfinansowanie planowanych wydatków pomimo wyczerpania możliwości przenoszenia środków, o których mowa w ust. 9.

11. Środki z funduszy inwestycyjnych, o których mowa w ust. 2, przekazane na rachunek inwestora, a przekraczające koszt zakończonej inwestycji, podlegają zwrotowi na właściwy fundusz po rozliczeniu inwestycji.

12. Bank może udzielać krótkoterminowych kredytów na zasilenie funduszy inwestycyjnych wymienionych w ust. 1.

13. Do przedsiębiorstw, o których mowa w ustępach poprzedzających, nie stosuje się przepisów § 22 ust. 1—3 i 5—6.

b) Przepisy dotyczące jednostek budżetowych oraz innych jednostek nie będących przedsiębiorstwami

§ 24. 1. Inwestycje jednostek i zakładów budżetowych objętych planem centralnym polegające na budow-

nictwie finansuje się ze środków budżetowych i pozabudżetowych przelewanych przez dysponentów tych środków na rachunki inwestorów. Środki te pozostają do dyspozycji inwestora do dnia rozliczenia zakończonej inwestycji.

2. Bank wykonuje dyspozycje płatnicze inwestora ze środków przelanych na rachunek inwestora w granicach planowanego kosztu inwestycji, określonego w zatwierdzonej dokumentacji inwestycji. Koszt planowany może być zmieniony przez jednostkę, która zatwierdziła dokumentację inwestycji. Przy zmianie dokumentacji stosuje się przepisy § 17 ust. 2, 5 i 6.

3. Środki pozostające na rachunku inwestora po dokonaniu rozliczenia zakończonej inwestycji podlegają zwrotowi na dochód budżetu lub gdy pochodzą z dotacji z funduszy celowych — na rachunek tych funduszy. Przy dokonywaniu rozliczeń na pokrycie wypłat zalicza się w pierwszej kolejności środki pozabudżetowe.

4. Do finansowania inwestycji polegających na budownictwie, realizowanych przez jednostki i zakłady budżetowe objęte planem terenowym, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1—3, z uwzględnieniem zmian wynikających z ust. 5—8.

5. Wojewoda tworzy wojewódzki fundusz inwestycyjny jednostek i zakładów budżetowych, określając jednocześnie dysponenta funduszu. Na rachunek funduszu wpływają środki budżetowe i pozabudżetowe, przeznaczone na finansowanie inwestycji. Wojewoda może wyrazić zgodę na utworzenie funduszu inwestycyjnego jednostek budżetowych w miastach, jeżeli to jest uzasadnione rozmiarami inwestycji realizowanych w tych miastach.

6. Bank dokonuje wypłat na poszczególne zadania inwestycyjne w granicach planowanego kosztu, obciążając rachunek inwestora. Dysponent funduszu inwestycyjnego jednostek budżetowych na podstawie przedstawionego przez bank rozliczenia, przekazuje na rachunki inwestorów jednorazowo po zakończeniu roku kalendarzowego środki funduszu na pokrycie wydatków dokonanych w ciągu roku. Przy rozliczaniu inwestycji zakończonych dysponent funduszu dokonuje w ciągu roku uzupełniających przelewów środków na rachunki inwestorów.

7. Bank jest uprawniony do wstrzymania wypłat, jeżeli stwierdzi, że środki zgromadzone na rachunku funduszu inwestycyjnego jednostek budżetowych są niższe od dokonanych wypłat na inwestycje finansowane z funduszu, oraz do udzielania kredytu krótkoterminowego na zasilenie funduszy, o których mowa w ust. 5.

8. Środki, o których mowa w ust. 3, jeżeli nie pochodzą z dotacji z funduszy celowych, podlegają przekazaniu na fundusz inwestycyjny jednostek i zakładów budżetowych.

9. Dla objętych planem centralnym jednostek i zakładów budżetowych oraz jednostek badawczych finansujących ze środków budżetowych inwestycje polegające na budownictwie Minister Finansów może wprowadzić zasadę przekazywania środków budżetowych na rachunki inwestycyjne tych jednostek i zakładów jednorazowo przed zakończeniem roku, na podstawie przedstawionego przez bank jednostce nadrzędnej rozliczenia wypłat na inwestycje obciążających budżet.

§ 25. 1. Inwestycje jednostek i zakładów budżetowych polegające na nabyciu i montażu środków trwałych nie związanych z budownictwem oraz remonty kapitalne tych jednostek i zakładów podlegają finansowaniu z odrębnego rachunku bankowego, na który są przelewane środki

budżetowe i pozabudżetowe, chyba że zasady gospodarki finansowej tych jednostek lub zakładów budżetowych stanowią inaczej.

2. Środki przekazane na rachunki, o których mowa w ust. 1, a nie wykorzystane do końca roku kalendarzowego, pozostają do dyspozycji posiadaczy rachunków na rok następny i mogą być wykorzystane również na spłatę zobowiązań z tytułu planowanych nakładów dokonanych w okresach poprzednich, na finansowanie zamówionych, a nie otrzymanych w okresach poprzednich planowanych dostaw maszyn i urządzeń oraz na finansowanie nie dokonanych w poprzednich okresach planowanych nakładów na remonty kapitalne.

3. W razie gromadzenia przez jednostki i zakłady budżetowe objęte planem centralnym środków na rachunkach, o których mowa w ust. 1, ponad potrzeby uzasadnione rozmiarami wydatków podlegających finansowaniu z tych rachunków jednostki nadrzędne mogą polecić przekazanie całości lub części środków innym jednostkom i zakładom budżetowym na finansowanie nakładów ustalonych w planie albo zwrócenie środków na dochód budżetu centralnego. W razie gromadzenia się analogicznych nadwyżek środków na rachunkach jednostek i zakładów budżetowych objętych planem terenowym wojewodowie mogą ustalić obowiązek przekazania tych nadwyżek środków innym jednostkom i zakładom budżetowym na finansowanie nakładów wymienionych w ust. 1 lub na fundusze inwestycyjne jednostek budżetowych albo na dochód budżetu centralnego.

§ 26. 1. Inwestycje gospodarstw pomocniczych prowadzonych przez jednostki budżetowe są finansowane jako inwestycje tych jednostek.

2. Odpisy amortyzacyjne gospodarstw pomocniczych zobowiązanych do amortyzacji środków trwałych podlegają odprowadzeniu na dochody jednostki budżetowej, jeżeli przepisy regulujące zasady gospodarki finansowej gospodarstw pomocniczych nie stanowią inaczej. Do odprowadzania tych odpisów amortyzacyjnych stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 7.

§ 27. 1. Źródła finansowania inwestycji jednostek badawczych i szkół wyższych nie będących jednostkami budżetowymi oraz przeznaczenie ich odpisów amortyzacyjnych określają odrębne przepisy.

2. Jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami inwestycje jednostek i szkół, o których mowa w ust. 1, polegające na budownictwie, są finansowane ze środków budżetowych, do inwestycji tych stosuje się przepisy dotyczące finansowania analogicznych inwestycji jednostek budżetowych.

§ 28. Banki oraz inne instytucje finansowe finansują swoje inwestycje ze środków funduszu inwestycyjnego, tworzego z odpisów amortyzacyjnych i zysku określonego w rocznym planie finansowym.

Rozdział 3

Finansowanie inwestycji organizacji spółdzielczych.

§ 29. 1. Organizacje spółdzielcze finansują inwestycje związane z podstawową działalnością ze środków funduszu inwestycyjnego.

2. Fundusz inwestycyjny organizacji spółdzielczych tworzy się:

- 1) z odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych,
- 2) ze środków pochodzących z podziału zysku,
- 3) z odsetek od środków na bankowych rachunkach funduszu inwestycyjnego,
- 4) z innych środków określonych odrębnymi przepisami.

3. Środki funduszu inwestycyjnego organizacji spółdzielczej mogą być zasilane dotacjami lub pożyczkami z funduszu rozwoju tworzonego przez związek spółdzielni ze źródeł określonych w przepisach regulujących zasady gospodarki finansowej organizacji spółdzielczych.

4. Bank może udzielić kredytu krótkoterminowego na uzupełnienie funduszu inwestycyjnego.

§ 30. 1. Bank na wniosek organizacji spółdzielczej może udzielić kredytu na finansowanie inwestycji rozwojowych. Bank może uzależnić udzielenie kredytu od częściowego finansowania tych inwestycji środkami z funduszu inwestycyjnego organizacji spółdzielczej lub środkami z funduszu rozwoju związku spółdzielni.

2. Kredyt podlega spłacie w okresie do 10 lat ze środków funduszu inwestycyjnego. W uzasadnionych wypadkach bank może ten okres przedłużyć do 15 lat.

3. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów może w szczególnych wypadkach przedłużyć okres spłaty kredytu, o którym mowa w ust. 2.

§ 31. Banki spółdzielcze finansują swoje inwestycje ze środków funduszu inwestycyjnego tworzonego z odpisów amortyzacyjnych i zysku określonego w rocznym planie finansowym. W razie niewystarczalności środków funduszu inwestycyjnego może być udzielony kredyt na finansowanie inwestycji polegających na budownictwie, który podlega spłacie w okresie do 10 lat ze środków tego funduszu.

§ 32. Do finansowania inwestycji spółdzielczych stosuje się odpowiednio przepisy § 17 ust. 1—6, § 18 ust. 1, 2 i 4 oraz § 21 ust. 5.

Rozdział 4

Finansowanie inwestycji realizowanych w czynie społecznym oraz inwestycji z funduszy celowych i innych środków pozabudżetowych.

§ 33. Wszystkie inwestycje polegające na budownictwie, planowane do realizacji w czynie społecznym, spełniające warunki określone w odrębnych przepisach, mogą być rozpoczynane po uprzednim przyjęciu ich przez bank do finansowania.

§ 34. 1. Środki pochodzące:

- 1) z funduszu gminnego i mienia gminnego,
- 2) z funduszu miejskiego i innych lokalnych funduszy rozwoju,
- 3) z centralnego i terenowych funduszy turystyki i wypoczynku,
- 4) z funduszu szkód górniczych (funduszu szkód przemysłowych),
- 5) z funduszu prewencyjnego instytucji ubezpieczeniowych,

- 6) z funduszu rozwoju sieci handlowo-usługowej motoryzacji,
- 7) z totalizatora sportowego i terenowych gier liczbowych,
- 8) z funduszy rozwoju kultury,
- 9) z funduszy rozwoju kultury fizycznej,
- 10) z funduszu przeciwalkoholowego,
- 11) z funduszu rozwoju składów opałów,
- 12) z nadwyżek warsztatów szkół zawodowych oraz z zysków gospodarstw pomocniczych działających na zasadach uproszczonych,
- 13) z Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia i innych środków pochodzących z ofiarności społecznej,
- 14) z funduszu ochrony i rekultywacji gruntów,
- 15) z funduszu specjalnego tworzonego na podstawie przepisów w sprawie rozwoju spółdzielczości inwalidzkiej,
- 16) z funduszu rehabilitacji inwalidów,
- 17) z dobrowolnych świadczeń dostawców mleka oraz członków spółdzielni ogrodniczych na budowę i wyposażenie punktów skupu i punktów usługowych,
- 18) z funduszu rozwoju produkcji ogrodniczej,
- 19) z innych funduszy, z których na podstawie odrębnych przepisów można finansować inwestycje, mogą być przeznaczane na zasadach określonych w narodowym planie społeczno-gospodarczym:

— jako uzupełniające źródło finansowania inwestycji realizowanych ze środków budżetowych, środków własnych lub innych,

— na realizację odrębnych zadań inwestycyjnych odpowiadających swym charakterem celom społecznym lub gospodarczym tych funduszy i środków,

— na popieranie czynów społecznych.

2. Środki z totalizatora sportowego oraz z centralnego funduszu turystyki i wypoczynku w pierwszej kolejności powinny być przeznaczane na finansowanie inwestycji związanych z rozwojem kultury fizycznej i turystyki oraz na remonty kapitalne obiektów sportowych i turystycznych.

3. Inwestycje polegające na budownictwie, realizowane w całości ze środków, o których mowa w ust. 1, bez względu na wartość kosztorysową tych inwestycji mogą być rozpoczynane pod warunkiem przyjęcia ich przez bank do finansowania oraz pod warunkiem:

- 1) przygotowania dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) zapewnienia wykonawstwa robót zgodnie z obowiązującymi cyklami realizacji inwestycji,
- 3) zgromadzenia na bankowym rachunku środków finansowych zapewniających pokrycie pełnego kosztu inwestycji.

4. Bank może wyrazić zgodę na przyjęcie do finansowania inwestycji, o których mowa w ust. 3, mimo niepełnego zgromadzenia środków finansowych, jeżeli inwestor uzasadni, że uzupełnienie brakujących środków nastąpi w czasie i w rozmiarach zapewniających prawidłową realizację inwestycji.

5. Koszty przygotowania inwestycji, o których mowa w ust. 3, są finansowane ze środków przeznaczonych na ich realizację.

6. Do inwestycji, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy § 17 ust. 2, 5 i 6.

Rozdział 5

Finansowanie niektórych rodzajów inwestycji i nakładów.

§ 35. 1. Jednostki państwowe realizujące w ramach zadania lub przedsięwzięcia inwestycyjnego obiekty, które — zgodnie z obowiązującymi przepisami — podlegają przekazaniu innym jednostkom państwowym, przekazują te obiekty nieodpłatnie, z zastrzeżeniem, o którym mowa w ust. 2.

2. Jednostka państwowa działająca według zasad rachunku gospodarczego, która przejmuje obiekt zrealizowany w ramach inwestycji sfinansowanej kredytem bankowym, jest obowiązana również do przejęcia zobowiązania spłaty kredytu w części obciążającej obiekt, chyba że szczególnie przepisy lub porozumienie stron stanowią odmiennie.

§ 36. 1. Nakłady związane z nabyciem od innych jednostek środków trwałych są finansowane ze środków (funduszy) przeznaczonych na inwestycje. Przez nakłady związane z nabyciem środków trwałych od innych jednostek rozumie się koszty demontażu, transportu, ponownego montażu i niezbędnych remontów tego środka trwałego, a ponadto — gdy nabycie następuje na zasadzie odpłatności — cenę zapłaconą poprzedniemu użytkownikowi. Nakłady te mogą być realizowane poza nakładami określonymi w narodowym planie społeczno-gospodarczym.

2. Na finansowanie nakładów, o których mowa w ust. 1, bank może udzielać kredytów na okres do 5 lat, podlegających spłacie ze środków funduszy przeznaczonych na inwestycje.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również przy przekazywaniu między wykonawcami prac badawczych a innymi jednostkami gospodarki społeczno-gospodarczej przedmiotów o charakterze środków trwałych nabytych lub wytworzonych w toku prac nad rozwojem nauki i techniki.

§ 37. 1. Koszty utrzymania przedsiębiorstw w budowie, koszty rozruchu nowych przedsiębiorstw, zakładów i wydziałów oraz wydatki związane ze szkoleniem załogi niezbędnym do uruchomienia produkcji są finansowane ze środków inwestycyjnych w granicach ustalonych w dokumentacji inwestycji.

2. Zasady określone w ust. 1 stosuje się również do zarządów inwestycji wykonujących takie same funkcje jak przedsiębiorstwa w budowie.

§ 38. Koszty zakupu licencji na rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne oraz koszty nabycia praw patentowych podlegają finansowaniu ze środków obrotowych przedsiębiorstw jako koszty przyszłych okresów. W przedsiębiorstwach w budowie koszty te są finansowane ze środków inwestycyjnych.

§ 39. Nabycie prawa do lokalu użytkowego w budownictwie mieszkaniowym realizowanym przez inne jednostki jest finansowane ze środków przeznaczonych na in-

westycje związane z podstawową działalnością jednostki nabywającej.

§ 40. 1. Wydatki na remonty środków trwałych w jednostkach gospodarki społeczno-gospodarczej, z wyjątkiem jednostek i zakładów budżetowych, o których mowa w § 25 ust. 1, oraz spółdzielni budownictwa mieszkaniowego w zakresie finansowania remontów zasobów mieszkaniowych stanowią koszty działalności eksploatacyjnej. Koszty większych remontów mogą być rozliczane w dłuższym czasie, jeżeli zaliczenie ich do kosztów w jednym roku mogłoby spowodować zniekształcenie wyników działalności jednostki.

2. Jednostki i zakłady budżetowe, o których mowa w § 25 ust. 1, finansują remonty kapitalne na zasadach określonych w tym przepisie.

3. Remonty środków trwałych gospodarstw pomocniczych, prowadzonych przez jednostki budżetowe, obciążają koszty działalności eksploatacyjnej tych gospodarstw.

4. Spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego finansują remonty kapitalne i bieżące zasobów mieszkaniowych ze środków funduszu tworzonego na remonty i konserwacje.

§ 41. Inwestycje organizacji politycznych, społecznych i zawodowych są finansowane z ich środków własnych. Na zasadach określonych w odrębnych przepisach organizacje te mogą uzyskiwać na finansowanie inwestycji dotacje z funduszy celowych lub z budżetu. Dotacje budżetowe są planowane w budżetach jednostek państwowych uprawnionych do udzielania dotacji tym organizacjom. Na finansowanie inwestycji tych organizacji bank może udzielać kredytu, który podlega spłacie ze środków własnych organizacji.

§ 42. Źródła finansowania inwestycji społecznych oraz inwestycji towarzyszących i wspólnych określają odrębne przepisy.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 43. Do inwestorów oraz wykonawców robót budowlano-montażowych, którzy przed dniem ogłoszenia niniejszej uchwały realizowali inwestycje przed przyjęciem ich przez bank do finansowania lub rejestracji, pomimo że dotychczasowe przepisy przewidywały stosowanie sankcji w takich wypadkach, stosuje się sankcje określone w dotychczasowych przepisach, jeżeli zostanie dokonana inwentaryzacja robót w terminie 3 tygodni od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały. Po tym terminie stosuje się sankcje określone w § 12.

§ 44. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Minister Finansów określają maksymalne okresy kredytowania inwestycji.

§ 45. 1. Minister Finansów:

- 1) w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz Ministrami Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych określi zakres i tryb stosowania przepisów uchwały w jednostkach podległych tym Ministrom,
- 2) określi szczegółowe zasady finansowania inwestycji w bankach i innych instytucjach finansowych,

3) określa zasady finansowania robót budowlano-montażowych realizowanych systemem gospodarczym, tryb rozliczania odpisów amortyzacyjnych, zasady rozliczeń funduszy i środków inwestycyjnych dokonywanych w związku ze zmianą zasad finansowania inwestycji, zasady tworzenia i przeznaczenie scentralizowanego rachunku tych rozliczeń oraz zasady udzielania dotacji ze środków gromadzonych na tym rachunku.

2. Minister Finansów może z własnej inicjatywy albo na wniosek właściwego ministra, wojewody lub prezesa zarządu centralnego związku spółdzielni dostosować przepisy uchwały do specyficznych warunków działania jednostek nią objętych.

§ 46. Właściwi ministrowie dostosują w terminie do dnia 30 czerwca 1976 r. dla podległych zjednoczeń i przedsiębiorstw kompleksowe zasady systemu ekonomiczno-finansowego wprowadzone przed dniem ogłoszenia uchwały na podstawie uchwały nr 329 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1972 r. w sprawie wprowadzania kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w niektórych jednostkach i organizacjach gospodarczych — do przepisów niniejszej uchwały, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie § 45 ust. 2.

§ 47. 1. Tracą moc:

- 1) uchwała nr 74 Rady Ministrów z dnia 10 marca 1972 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i remontów w jednostkach państwowych (Monitor Polski z 1972 r. Nr 23, poz. 132, Nr 57, poz. 305, z 1974 r. Nr 22, poz. 129 oraz z 1975 r. Nr 26, poz. 160), z zastrzeżeniem, o którym mowa w ust. 2,
- 2) uchwała nr 38 Rady Ministrów z dnia 24 lutego 1973 r. w sprawie wzmocnienia dyscypliny inwestycyjnej oraz stosowania środków ekonomicznych i finansowych usprawniających proces inwestowania w jednostkach państwowych (Monitor Polski z 1973 r. Nr 11, poz. 63, z 1974 r. Nr 4, poz. 24 i z 1975 r. Nr 3, poz. 15),
- 3) uchwała nr 158 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 1972 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i re-

montów w organizacjach spółdzielczych (Monitor Polski z 1972 r. Nr 33, poz. 180, z 1973 r. Nr 25, poz. 154, z 1974 r. Nr 22, poz. 129 oraz z 1975 r. Nr 26, poz. 160).

2. Przepisy uchwały wymienionej w ust. 1 pkt 1 w zakresie źródeł finansowania inwestycji i remontów jednostek objętych uchwałą nr 10 Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1976 r. w sprawie gospodarki finansowej państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, państwowych gospodarstw rolnych oraz ich jednostek nadrzędnych podległych Ministrowi Rolnictwa lub radom narodowym (Monitor Polski Nr 9, poz. 45) stosuje się do dnia 31 grudnia 1976 r.

3. Do czasu wydania na podstawie § 45 ust. 1 pkt 3 przepisów regulujących zasady finansowania robót budowlano-montażowych wykonywanych systemem gospodarczym stosuje się w tym zakresie przepisy dotychczasowe.

§ 48. W uchwale nr 118 Rady Ministrów z dnia 10 maja 1974 r. w sprawie gospodarki finansowej oraz zasad kształtowania i gospodarowania funduszem płac w państwowych przedsiębiorstwach i organizacjach gospodarczych handlu środkami produkcji objętych planem centralnym (Monitor Polski Nr 20, poz. 120) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 3 skreśla się wyrazy „finansowania inwestycji oraz rozliczenia funduszy inwestycyjnych dotychczas istniejących”,
- 2) w załączniku nr 1 do uchwały:
  - a) § 10 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) uzupełniające finansowanie inwestycji rozwojowych, polegających na generalnej modernizacji lub uzupełniająco na spłatę kredytów udzielonych na inwestycje rozwojowe”,
  - b) skreśla się przepisy działu III.

§ 49. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 1976 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

70

UCHWAŁA Nr 46 RADY MINISTRÓW

z dnia 5 marca 1976 r.

w sprawie gospodarki finansowej przemysłowych i budowlano-montażowych państwowych organizacji gospodarczych objętych planem centralnym.

Na podstawie art. 9 i 25 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111), art. 2 i 3 dekretu z dnia 21 września 1950 r. o opodatkowaniu przedsiębiorstw gospodarki społecznej (Dz. U. Nr 44, poz. 399), art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1975 r. Nr 7, poz. 41), art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 29, poz. 244) oraz art. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 20, poz. 108) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała określa zasady gospodarki finansowej następujących państwowych organizacji gospodarczych objętych planem centralnym:

- 1) zjednoczeń przemysłowych i budowlano-montażowych oraz zgrupowanych w nich przedsiębiorstw i jednostek badawczych,

- 2) przedsiębiorstw przemysłowych i budowlano-montażowych podległych bezpośrednio ministrom.

2. Przez użyte w uchwale określenia:

- 1) przedsiębiorstwo — rozumie się przedsiębiorstwo (kombinat), a także zakład doświadczalny podporządkowany jednostce badawczej zgrupowanej w zjednoczeniu lub bezpośrednio podporządkowany dyrektorowi zjednoczenia oraz centralę zjednoczenia w zakresie jej działalności gospodarczej,
- 2) jednostka badawcza — rozumie się instytut naukowo-badawczy, działający na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1975 r. Nr 7, poz. 41), ośrodek badawczo-rozwojowy, centralne laboratorium, centralne biuro konstrukcyjne oraz inne jednostki zaliczone w klasyfikacji gospodarki narodowej do gałęzi 77 — „Jednostki naukowo-badawcze”, których zadaniem jest prowadzenie prac badawczych,